

DECIZIA COMISIEI

din 10 iulie 2007

privind ajutorul de stat C 19/06 (ex NN 29/06) aplicat de Slovenia în favoarea Javor Pivka Lesna Industrija d.d.

[notificată cu numărul C(2007) 3227]

(Numai textul în limba slovenă este autentic)

(Text cu relevanță pentru SEE)

(2008/91/CE)

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 88 alineatul (2) primul paragraf,

având în vedere Acordul privind Spațiul Economic European, în special articolul 62 alineatul (1) litera (a),

după ce părțile interesate au fost invitate să își prezinte observațiile în conformitate cu dispozițiile menționate anterior ⁽¹⁾,

întrucât:

I. PROCEDURĂ

- (1) La 1 decembrie 2004, Comisia a primit o plângere referitoare la pretinsul ajutor de stat acordat întreprinderii slovene de prelucrare a lemnului Javor Pivka Lesna Industrija d.d. (denumită în continuare „Javor Pivka”).
- (2) Plângerea se referea la măsurile financiare destinate societății Javor Pivka la 27 mai 2004 prin hotărârea guvernului sloven adoptată în temeiul articolului 21 din Legea slovenă privind ajutoarele de salvare și restructurare pentru întreprinderile aflate în dificultate. Ulterior, a reieșit că respectiva măsură nu fusese notificată Comisiei, pe motiv că fusese adoptată de comisia slovenă intersectorială de experți în ajutoare de stat la 23 aprilie 2004, respectiv înainte de aderare. Cu toate acestea, deoarece criteriul relevant pentru a stabili când se acordă ajutor de stat este actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritatea națională competentă decide să acorde ajutor de stat, Comisia a considerat că măsura în cauză constituia un nou ajutor, care, prin urmare, ar fi trebuit notificat în temeiul articolului 88 și evaluat în temeiul articolului 87 din Tratatul CE ⁽²⁾.

(3) Prin scrisoarea din 16 mai 2006, Comisia a informat Slovenia că a hotărât să inițieze procedura prevăzută la articolul 88 alineatul (2) din Tratatul CE în ceea ce privește ajutorul menționat.

(4) Decizia Comisiei de a iniția procedura a fost publicată în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* ⁽³⁾. Comisia a invitat părțile interesate să prezinte observații cu privire la ajutorul în cauză.

(5) Comisia nu a primit observații de la părțile interesate.

(6) Slovenia a prezentat observații prin scrisoarea din 17 iulie 2006. Prin scrisoarea din 23 februarie 2007 (ref. D/50797), Comisia a solicitat informații suplimentare, care i-au fost prezentate la 23 aprilie 2007. În plus, s-a organizat o reuniune între serviciile Comisiei și autoritățile slovene la 28 iunie 2006.

II. DESCRIEREA DETALIATĂ A AJUTORULUI

1. Beneficiarul

- (7) Javor Pivka produce articole semifinite din lemn și mobilier. Este situată în zona Pivka din Slovenia, o zonă care beneficiază de ajutor în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE. În 2003, avea în jur de 800 de salariați. Are patru filiale asupra cărora deține controlul deplin.
- (8) Proprietatea asupra societății este împărțită între cca. 1 264 de acționari: nouă societăți de investiții sau alte persoane juridice dețin 60 % din acțiuni, restul de 40 % fiind împărțit între 1 255 de acționari, niciunul dintre aceștia nedeținând mai mult de 1 % ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ JO C 194, 18.8.2006, p. 26.

⁽²⁾ Detaliile procedurii au fost descrise în decizia de inițiere a procedurii (a se vedea nota de subsol 1) și rămân relevante în sensul prezentei decizii.

⁽³⁾ A se vedea nota de subsol 1.

⁽⁴⁾ Cifre valabile la 30 ianuarie 2004.

- (9) În anii anteriori acordării ajutorului, Javor Pivka s-a confruntat cu dificultăți financiare. Principalii indicatori financiari și de funcționare sunt prezentați în tabelul de mai jos:

Tabelul 1

Indicatori financiari pentru Javor Pivka

Indicator (în mii de SIT) (*)	2000	2001	2002	2003
Venit net din vânzări	8 114 374	7 884 954	8 174 323	8 124 711
Inventarul produselor finite și al celor în curs de producție	867 609	1 030 323	894 302	1 121 632
Rezultat financiar net/din exploatare net	56 566	- 137 030	- 303 729	- 578 268
Total profit/pierdere	56 566	- 80 464	- 384 193	- 962 461
Flux de trezorerie	480 468	333 324	104 522	- 162 879

(*) Orice conversie a sumelor din SIT în EUR este pur orientativă și se bazează pe cursul 1 EUR = 240 SIT.

2. Program de restructurare

- (10) Pentru a-și depăși dificultățile, Javor Pivka a prezentat Ministerului Economiei, în aprilie 2004, un plan de restructurare pentru perioada 2004-2008.
- (11) Societatea a declarat că dificultățile sale se datorau faptului că nu poate fi competitivă în fața importurilor de la producătorii din țările în curs de dezvoltare, care vând la prețuri reduse pe piețele tradiționale de export ale societății (în special Germania și SUA). Pentru a face față acestei concurențe și a-și redobândi viabilitatea, Javor Pivka a identificat necesitatea de a-și crește productivitatea prin modernizare tehnologică și reducerea costurilor și de a se re poziționa în nișe de desfacere cu marjă mai ridicată și pe noi piețe geografice.
- (12) În acest scop, programul de restructurare prevedea următoarele măsuri:
- (13) *Restructurare tehnologică:* Aceasta implica modernizarea completă a echipamentelor și a programelor de producție învechite. Obiectivul era nu de a crește capacitatea de producție, ci productivitatea, și de a face față cerințelor clienților prin introducerea de noi produse și prin adaptarea la standardele de producție ecologică. Noile instalații de producție ar permite, de asemenea, societății să treacă de la produsele intermediare la bunuri cu un grad mai ridicat de prelucrare și, deci, cu o valoare adăugată superioară (în special prin programul de producție de placaj). Costurile acestei părți a planului de restructurare urmau să fie suportate după cum urmează: 50 % din credite bancare garantate de stat, iar restul de 50 % din fondurile proprii ale societății Javor Pivka.
- (14) *Restructurarea forței de muncă:* Această parte a planului prevedea reducerea forței de muncă cu 100 de concedieri (cu drept la plăți compensatorii) și formarea profesională a restului de 700 de lucrători, astfel încât aceștia să-și adapteze aptitudinile la noile cerințe ale programului de restructurare.
- (15) *Revizuirea strategiei comerciale:* Un alt element al planului de restructurare consta în adaptarea la modificările cererii și concurenței survenite pe vechile piețe ale societății, prin re poziționarea acesteia pe nișe de piață noi și mai profitabile și prin pătrunderea pe noi piețe (în special Rusia, în ceea ce privește mobilierul, și Europa de Sud-Est). În ceea ce privește produsele, societatea intenționa să treacă la produse de placaj cu grad mai mare de finisare, în special la placaje pentru industria construcțiilor și, în sectorul mobilierului, la scaune speciale pentru spitale, pentru aziluri de bătrâni și alte astfel de instituții.
- (16) *Reorganizarea structurilor societății:* Redobândirea viabilității necesita, de asemenea, o anumită reorganizare a societății (de exemplu, fuzionarea filialelor și îmbunătățirea monitorizării costurilor prin centralizarea funcțiilor de vânzări, achiziții și finanțe). Costul acestor măsuri urma să fie acoperit integral din resursele proprii ale societății Javor Pivka.

- (17) *Restructurare financiară*: Cantitatea insuficientă de lichidități a dus la pasive tot mai mari și la o sarcină financiară crescută. Scopul restructurării financiare era de a adapta sursele de finanțare ale societății și calendarele de rambursare ale acesteia, astfel încât să se asigure capacitatea sa de plată curentă și pe termen lung. Activitățile urmau să se concentreze pe reeșalonarea datoriilor, pe reducerea ratelor dobânzii, pe prelungirea termenelor de rambursare și pe obținerea unui moratoriu de rambursare a principalului.

3. Costurile și finanțarea restructurării

- (18) Tabelul prezentat în continuare oferă o imagine generală asupra finanțării costurilor de restructurare ⁽⁵⁾:

Tabelul 2

Costurile și finanțarea restructurării

Fonduri necesare (în mii de SIT)	Fonduri proprii	Subvenții	Garanție	Total
Restructurare financiară	400 000	0	0	400 000
Restructurarea piețelor	496 000	0	0	496 000
Restructurare tehnologică	999 000	0	1 100 000	2 099 000
Restructurarea forței de muncă	219 750	382 250	0	602 000
Restructurare organizațională	4 900	0	0	4 900
Total	2 119 650	382 250	1 100 000	3 601 900

- (19) Principalul element de ajutor din resurse de stat constă în garanțiile de stat care acoperă credite în cuantum de 1 100 000 000 SIT, destinate să finanțeze restructurarea tehnologică a societății Javor Pivka. Autoritățile slovene au primit drept garanții colaterale o ipotecă pe activele deținute de Javor Pivka în valoare corespunzătoare sumei acoperite de garanții, respectiv 1 100 000 000 SIT (aproximativ 4 584 000 EUR).
- (20) În plus, s-a acordat ajutor sub forma unui grant de 382 250 000 SIT (aproximativ 1 592 000 EUR) pentru costurile de restructurare a forței de muncă. Respectivul ajutor este destinat plăților compensatorii pentru lucrătorii concediați și acoperirii costurilor de formare profesională a lucrătorilor păstrați.
- (21) Slovenia a declarat că Javor Pivka urma să contribuie cu 2 119 650 000 SIT (aproximativ 8 832 000 EUR) la restructurare, sumă corespunzătoare cu 53,7 % din costurile totale.

4. Situația pieței

- (22) Javor Pivka produce următoarele produse, pentru care cotele sale de piață în UE sunt după cum urmează (cifrele se referă la anul 2003, iar codurile NC se referă la Nomenclatura Combinată):
- (a) panouri de cofraj (cod NC 4418 40): 3,91 %;
  - (b) panouri de placaj (cod NC 4412): 0,18 %;
  - (c) foi de placaj (cod NC 4408): 0,22 %;
  - (d) scaune din lemn (cod NC 9401 61 + 9401 69 + 9401 90 30): 0,08 %.

⁽⁵⁾ În cursul procedurii, Slovenia a declarat că toate costurile restructurării financiare erau „în afara programului de restructurare” și că urmau să fie suportate din credite comerciale obținute de Javor Pivka fără mobilizarea vreunui ajutor de stat. Suma corespunzătoare, respectiv 400 000 000 SIT, nu a fost inclusă de Slovenia în cuantumul costurilor programului de restructurare. Cu toate acestea, Comisia consideră că restructurarea financiară este o parte integrantă și necesară a programului de restructurare și că, prin urmare, costurile aferente acesteia ar trebui incluse în costurile restructurării. Finanțarea restructurării financiare, în măsura în care este garantată prin credite obținute în condiții de piață și fără mobilizarea vreunui ajutor de stat, se va considera a fi o contribuție proprie a companiei Javor Pivka. În prezentul tabel, ca de altfel și în restul deciziei, Comisia a inclus respectivele sume în costurile de restructurare și în „fondurile proprii”.

- (23) Cota de piață totală a societății Javor Pivka pentru gama sa de produse pe piața UE-25 era 0,21 % în 2003.

III. MOTIVELE PENTRU ÎNȚIEREA PROCEDURII ÎN TEMEIUL ARTICOLULUI 88 ALINEATUL (2) DIN TRATATUL CE

- (24) După cum s-a menționat anterior, autoritățile slovene nu au notificat măsurile adoptate în favoarea societății Javor Pivka. În scrisoarea din 16 mai 2006, prin care se anunța inițierea procedurii în temeiul articolului 88 alineatul (2) din Tratatul CE, Comisia a explicat în detaliu de ce anume măsurile în cauză constituiau un ajutor nou care ar fi trebuit notificat în temeiul articolului 88 din Tratatul CE și evaluat în temeiul articolului 87 din Tratatul CE.

- (25) De asemenea, Comisia și-a exprimat îndoiala cu privire la compatibilitatea ajutorului cu piața comună, în special cu Orientările din 1999 ale Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate ⁽⁶⁾ (denumite în continuare „orientările”), din următoarele motive:

- (a) Comisia nu era convinsă că Javor Pivka era eligibilă pentru ajutor de restructurare în temeiul respectivelor orientări. Comisia a ridicat, în special întrebarea dacă societatea „se afla în dificultate” în sensul orientărilor, deoarece performanțele sale slabe din 2003 puteau fi un eveniment singular, fără să se înscrie într-o tendință de durată. Comisia nu era sigură nici că Javor Pivka nu aparținea unui grup comercial mai mare, nici că nu ar fi putut, eventual, să obțină fondurile necesare de la proprietarii săi;
- (b) Nu era clar modul în care societatea urma să-și redobândească viabilitatea pe termen lung, întrucât Comisia nu primise suficiente date pentru a putea evalua performanța viitoare preconizată de planul de restructurare;
- (c) Nu s-a furnizat nicio analiză de piață care să justifice absența măsurilor compensatorii;
- (d) Comisia și-a exprimat, de asemenea, îndoiala că ajutorul s-ar limita la minimumul necesar, deoarece nu era cert dacă Javor Pivka prevăzuse o contribuție proprie semnificativă la costurile de restructurare, nefiind clar modul în care urma să fie mobilizate fondurile proprii ale societății;
- (e) În fine, Comisia a solicitat informații privind orice alte ajutoare acordate societății Javor Pivka în 2004, pentru a se asigura că nu mai primise în prealabil alte ajutoare de salvare și de restructurare; în acest din urmă caz, condiția „o dată și singura dată” stabilită la punctele 48-51 din orientări ar fi interzis ca societatea să primească din nou un astfel de ajutor.

⁽⁶⁾ Orientările Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea societăților aflate în dificultate, JO C 288, 9.10.1999, p. 2.

IV. COMENTARIILE DIN PARTEA SLOVENIEI

- (26) În cursul procedurii oficiale, Slovenia a prezentat următoarele comentarii.

1. Ajutor nou sau ajutor acordat înainte de aderare

- (27) Slovenia a insistat asupra faptului că decizia de acordare a ajutorului, care era obligatorie pentru statul sloven, fusese adoptată în temeiul avizului favorabil al comisiei intersectoriale de experți. Întrucât decizia în cauză fusese adoptată la 6 aprilie 2004, adică înainte de aderarea Sloveniei la Uniunea Europeană, și având în vedere că ajutorul nu s-a mai acordat după aderare, Slovenia a considerat că acesta reprezenta un ajutor acordat înainte de aderare, neputându-i-se aplica dispozițiile articolului 87 și ale articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE.

2. Eligibilitate

2.1. Noțiunea de întreprindere „aflată în dificultate”

- (28) Slovenia a demonstrat, *inter alia*, prin prezentarea indicatorilor de performanță din tabelul 1 de mai sus, că Javor Pivka manifesta mai multe dintre caracteristicile unei întreprinderi aflate în dificultate și că acesta nu era doar un eveniment izolat din 2003, ci o tendință care s-a extins pe o perioadă de patru ani (2000-2003).
- (29) În acest sens, Slovenia a subliniat că Javor Pivka nu reușise să-și mărească venitul net din vânzări pe parcursul întregii perioade în cauză. Rezultatul financiar a fost negativ pe parcursul întregii perioade, cu excepția anului 2000, iar pierderile au crescut între 2001 și 2003. Nivelul pierderilor curente din 2003 se apropia de jumătate din capitalul social al societății. Venitul din vânzări, capitaluri proprii și active a fost negativ și s-a deteriorat continuu între 2001 și 2003. Fluxul de trezorerie disponibil din exploatare a scăzut pe parcursul perioadei și a fost negativ în 2003. Această tendință negativă a culminat cu pericolul foarte mare de faliment cu care s-a confruntat Javor Pivka în 2003.

2.2. Proprietatea asupra societății Javor Pivka

- (30) Slovenia a clarificat structura proprietății asupra societății Javor Pivka, făcând referire la particularitățile modelului de privatizare aplicat de Slovenia după căderea regimului comunist. Slovenia a aplicat noțiunea specială conform căreia capitalul societăților nu avea proprietari identificabili, fie ei privați sau publici, ci era un „capital social” care aparținea populației în general. Procesul de privatizare a încercat să transforme acest concept abstract în structuri mai clare de proprietate prin intermediul certificatelor de proprietate distribuite populației. Respectivele certificate puteau fi schimbate cu acțiuni la fostele societăți „sociale”.

- (31) În cadrul acestui proces, un rol important a fost jucat de așa-numitele societăți de investiții autorizate (cunoscute sub acronimul „PID”) și de societățile de gestionare („DZU”), care au fost înființate pentru a permite investitorilor privați să-și utilizeze certificatele în comun. În continuare, certificatele au fost transformate de PID în acțiuni la diverse societăți privatizate, în timp ce investitorii individuali au primit, în schimb, acțiuni la PID, și nu direct la societățile privatizate (PID acționând similar unui fond de investiții).
- (32) Cu toate acestea, PID nu dețineau fonduri libere disponibile (moneda investițiilor lor fiind certificatele) și nu aveau competențele profesionale și experiența necesare pentru a participa activ la guvernarea corporativă. Prin urmare, PID au fost proprietari pasivi care au avut un rol minor sau inexistent în conducerea societăților pe care le dețineau.
- (33) Astfel de investitori pasivi sunt și majoritatea proprietarilor societății Javor Pivka (cca. 44 % din capitalul social). Aceștia nu dețin capital proaspăt pe care să-l poată investi în societate. Acest fapt s-a putut observa atunci când, la elaborarea programului de restructurare, toți proprietarii instituționali au fost invitați să participe la refinanțare, însă niciunul nu a dat curs acestei invitații. Un alt segment de 40 % din capitalul social este divizat între 1 255 de mici acționari, astfel încât rezultă că cel puțin 80 % din proprietatea asupra Javor Pivka nu este administrată în mod activ.

3. Redobândirea viabilității

- (34) În ceea ce privește acest aspect, Slovenia a explicat că perspectivele de performanță a societății Javor Pivka preconizate în planul de restructurare și redobândirea ulterioară a viabilității acesteia se bazaseră pe analize de piață incluse în planul de restructurare, pe vânzări estimate ale societății în diversele sale segmente și pe studii de piață.
- (35) Pentru a demonstra fiabilitatea respectivelor previziuni, Slovenia a prezentat informații suplimentare. În special, Slovenia a menționat sursele datelor pe care se bazaseră estimările și a prezentat vânzările estimate pentru anii 2004-2006, defalcate pe articole specifice din gama de produse a societății.

4. Măsuri compensatorii

- (36) În privința acestui aspect, Slovenia a susținut că nu erau necesare măsuri compensatorii, întrucât, având în vedere cota de piață neglijabilă a societății Javor Pivka, nu s-ar fi produs denaturări necuvenite ale concurenței. În plus, Slovenia a susținut că necesitatea măsurilor compensatorii trebuie evaluată ținându-se seama în mod corespunzător de faptul că Javor Pivka este situată într-o zonă eligibilă pentru ajutor regional în temeiul articolului 87 alineatul (3) litera (a) din Tratatul CE (a se vedea punctul 54 din orientări).

5. Contribuția proprie

- (37) Slovenia a menționat sursele contribuțiilor proprii ale societății Javor Pivka, după cum se arată în tabelul de la considerentul 18 din prezenta decizie. Fondurile

urmau să fie furnizate astfel: decapitalizarea activelor (financiare și imobiliare) urma să furnizeze 958 427 170 SIT; alți 900 000 000 SIT ar fi provenit din credite bancare obținute în condiții de piață, fără mobilizarea vreunui ajutor; restul urma să fie obținut din „deprecierea și amortizarea” activelor (estimate la un quantum total de 1 111 786 000 SIT în perioada 2004-2006).

6. Alte ajutoare

- (38) În legătură cu acest ultim punct, Slovenia a informat Comisia că Javor Pivka beneficiase de ajutor de stat în cadrul măsurilor de economisire a energiei. Respectivul ajutor fusese acordat în cadrul unui sistem de promovare a surselor de energie regenerabilă, de consum eficient al energiei și de cogenerare a energiei termice și electrice. Ajutorul a fost acordat la 1 septembrie 2003 și vărsat la 19 februarie 2004. Prezenta informație a fost coroborată cu documentele relevante.

V. EVALUAREA AJUTORULUI

1. Existența ajutorului de stat

- (39) În conformitate cu articolul 87 din Tratatul CE, orice ajutor acordat de un stat membru sau din resurse de stat, indiferent sub ce formă, care denaturează sau amenință să denatureze concurența prin favorizarea anumitor întreprinderi sau a producției anumitor bunuri, în măsura în care afectează comerțul între statele membre, constituie ajutor de stat incompatibil, cu excepția cazului în care ar fi justificat în temeiul articolului 87 alineatul (2) sau (3) din Tratatul CE.
- (40) Comisia remarcă faptul că ajutorul este acordat din resurse de stat în favoarea unei anumite societăți. Criteriul favorizării unei anumite societăți este, de asemenea, îndeplinit. În ceea ce privește ajutorul acordat sub forma unui grant, avantajele pentru beneficiar sunt evidente. În cazul garanției, avantajul poate părea mai puțin evident, întrucât Javor Pivka a oferit garanții colaterale sub forma unei ipoteci în schimbul garanției. Cu toate acestea, autoritățile slovene au convenit să ofere garanții în schimbul unei ipoteci cu rată de 1:1 (valoarea ipoteci fiind egală cu suma acoperită de garanție). Pe de altă parte, creditorii comerciali nu ar fi oferit un credit la o rată a ipoteci sub 2,5:1. La momentul respectiv, societatea Javor Pivka nu ar fi fost capabilă să ofere o ipotecă suficientă pentru a garanta același credit în condiții comerciale. De fapt, ipoteca oferită drept garanție reprezenta nivelul maxim al proprietății negrevate deținute de Javor Pivka la acel moment. În consecință, garanția oferită de autoritățile slovene a favorizat societatea Javor Pivka, permițându-i să obțină un credit mai mare decât ar fi reușit în condiții normale în schimbul garanției colaterale pe care o putea oferi.
- (41) Deoarece există comerț cu produse de lemn prelucrat și cu mobilier între Slovenia și alte state membre, măsura poate să îmbunătățească poziția beneficiarului în raport cu concurenții săi din Slovenia și din UE. De aceea, poate denatura concurența și poate afecta comerțul dintre statele membre.

- (42) Prin urmare, Comisia consideră că garanția și subvenția în curs de aplicare constituie ajutor de stat în înțelesul articolului 87 alineatul (1) din Tratatul CE.

2. Existența unui ajutor nou

- (43) Autoritățile slovene au contestat, în primul rând, competența Comisiei de a evalua ajutorul în temeiul articolelor 87 și 88 din Tratatul CE, argumentând că ajutorul fusese acordat înainte de aderare. După cum a clarificat Comisia în decizia sa de inițiere a procedurii, pentru a stabili dacă un ajutor a intrat în vigoare înainte sau după aderare, criteriul relevant este actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente decid să acorde ajutorul ⁽⁷⁾. În absența unei astfel de decizii înainte de aderare, măsura constituie ajutor nou, chiar dacă angajamentul statului în acest sens era cunoscut în prealabil.
- (44) În situația de față, Comisia conchide că actul obligatoriu din punct de vedere juridic prin care autoritățile naționale competente s-au angajat să acorde ajutorul nu a intrat în vigoare înainte de aderare. Dispozițiile slovene relevante menționează că ajutorul trebuie acordat prin hotărâre de guvern, pe baza unei propuneri a ministerului de resort. Deși deciziile comisiei intersectoriale de experți și ale ministerului de resort sunt, într-adevăr, condiții prealabile necesare pentru acordarea ajutorului, acestea nu sunt și suficiente. Decizia finală revine guvernului. În cazul de față, hotărârea de guvern a fost adoptată la 27 mai 2004, iar Slovenia a aderat la Uniunea Europeană la 1 mai 2004. Prin urmare, măsurile în cauză constituie ajutor nou și ar fi trebuit notificate în temeiul articolului 88 din Tratatul CE și evaluate în temeiul articolului 87 din Tratatul CE.

3. Compatibilitatea ajutorului

- (45) Având în vedere că ajutorul în cauză este un ajutor de restructurare, acesta este compatibil cu piața comună dacă respectă criteriile stabilite în orientări.
- (46) Ținând seama de comentariile prezentate de Slovenia și de informațiile culese în cursul anchetei, Comisia a concluzionat următoarele în ceea ce privește aspectele care au motivat inițierea procedurii oficiale.

3.1. Eligibilitate

- (47) Ținând seama de informațiile prezentate de Slovenia, Comisia consideră că performanțele societății Javor Pivka, descrise la punctul II.1 anterior, indică faptul că aceasta era într-adevăr o întreprindere în dificultate la momentul acordării ajutorului de stat în cauză. Comisia remarcă, în special, faptul că societatea Javor Pivka s-a confruntat cu pierderi din ce în ce mai mari, cu cifre de

afaceri în scădere și cu fluxuri de trezorerie din ce în ce mai reduse. Comisia mai remarcă, de asemenea, că aceste probleme s-au înscris într-o tendință de durată, manifestată în anii 2000-2004, și nu au fost un eveniment singular produs în 2003.

- (48) Comisia ține seama, de asemenea, de explicațiile Sloveniei privind natura proprietății asupra societății Javor Pivka. Având în vedere natura pasivă și resursele de capital reduse ale proprietarilor instituționali ai societății Javor Pivka, precum și fragmentarea restului proprietății, Comisia acceptă faptul că societatea nu a putut obține de la acționarii săi fondurile necesare. Din aceleași motive și ținând seama de faptul că niciun proprietar nu deține mai mult de 15 % din capitalul social al societății Javor Pivka, Comisia consideră că Javor Pivka nu aparține unui grup comercial mai mare.
- (49) Prin urmare, Comisia acceptă eligibilitatea societății Javor Pivka pentru acordarea ajutorului de restructurare.

3.2. Redobândirea viabilității

- (50) Comisia a precizat în decizia de inițiere a procedurii că nu era clar cum anume va permite planul de restructurare a societății Javor Pivka să-și redobândească viabilitatea pe termen lung. Acest aspect se referea, în special, la estimările pe cinci ani care indicau evoluția probabilă a societății în urma aplicării măsurilor de restructurare. Comisia a remarcat că Slovenia nu prezentase informațiile solicitate de Comisie pentru a evalua ipotezele privind performanțele probabile ale societății Javor Pivka în conformitate cu planul de restructurare.
- (51) În cursul procedurii, Slovenia a prezentat informațiile suplimentare menționate la punctul IV.3 anterior. Respectivele informații explică în mod adecvat temeiul ipotezelor. Comisia remarcă faptul că estimările privind performanțele de vânzări ale societății Javor Pivka ar putea părea optimiste în prezent, dat fiind faptul că în 2005 și în 2006 sectorul s-a confruntat cu o concurență acerbă din partea Orientului Îndepărtat, concurență care a dus la un exces de ofertă și la presiunea de a se reduce prețurile. Totuși, nu este clar dacă aceste informații erau deja cunoscute la începutul anului 2004. În plus, chiar Comisia a observat în 2006 că: „producția și consumul de placaj au crescut considerabil în ultimii câțiva ani, pentru anumite niveluri de calitate ale acestor produse dezvoltându-se o piață de export puternică” ⁽⁸⁾. Întrucât Comisia nu a primit informații contradictorii care să pună la îndoială propriile sale ipoteze sau pe cele ale societății, nu are motive să le conteste. Prin urmare, Comisia consideră că estimările făcute în 2004 nu par neverosimile și declară că îndoielile sale cu privire la acest aspect și-au găsit răspunsul.

⁽⁷⁾ A se vedea decizia de inițiere a procedurii (menționată la nota de subsol 1), punctele 19 și 20, precum și Decizia Comisiei în Cauza C-3/2005, FSO, JO C 100, 26.4.2005, p. 2, punctul 38 *et seq.*

⁽⁸⁾ http://ec.europa.eu/enterprise/forest_based/tradeflows_en.html

3.3. Măsuri compensatorii

- (52) În conformitate cu punctele 35 și 36 din orientări, trebuie luate măsuri pentru a atenua cât se poate de mult orice efecte negative ale ajutorului de stat asupra concurențelor. Cu toate acestea, nu sunt necesare astfel de măsuri compensatorii în cazul în care cota din piața relevantă deținută de beneficiar este neglijabilă. În cazurile respective, măsurile compensatorii nu sunt o condiție pentru a stabili că ajutorul este compatibil cu piața comună.
- (53) Comisia remarcă faptul că, în conformitate cu informațiile furnizate de autoritățile slovene, Javor Pivka este activă pe mai multe piețe de produse (placaj, panouri de cofraj, foi de placaj și mobilier; a se vedea considerentul 22 din prezenta decizie). În ceea ce privește placajul, Comisia remarcă în primul rând faptul că, într-un caz de fuziune, o „anchetă de piață a confirmat pe larg că diferitele tipuri de plăci din lemn precum placajul, plăcile dure din fibră, produsele aglomerate brute și produsele aglomerate placate, foile laminate decorative (HPL/CPL) și paneele din lemn pentru mobilier și industria construcțiilor, aparțin unor piețe de produse diferite⁽⁹⁾.”
- (54) În ceea ce privește definirea pieței relevante, Slovenia a furnizat Comisiei un studiu de piață care precizează cotele pentru piața relevantă a produsului din UE-25. În această perspectivă, Comisia are puține motive să pornească de la ipoteza din nota de subsol 20 a orientărilor, conform căreia piața relevantă este SEE. Comisia reamintește că, anterior, derulase anumite studii de piață în domeniul industriei produselor din lemn din Europa (inclusiv, în special, plăci aglomerate din lemn) cu ocazia unui caz de fuziune⁽¹⁰⁾, ajungând la concluzia că piața relevantă era mai vastă decât piața națională, fiind cel puțin o piață regională transfrontalieră. Acest lucru s-a constatat pe baza unor fluxuri comerciale transfrontaliere ample. Faptul că există fluxuri comerciale similare în cazul placajului este indicat de cifrele furnizate de Slovenia și confirmate de experții interni ai Comisiei (o confirmare suplimentară este faptul că majoritatea cifrei de afaceri a societății Javor Pivka este reprezentată de exporturile intracomunitare – 55 %). De asemenea, s-a constatat că piața „regională transfrontalieră” se întinde pe o distanță de aproximativ 1 000 km, distanța variind în funcție de valoarea adăugată a produselor; mai precis, produsele placate sunt comercializate pe distanțe mai mari decât cele neplacate. Cum placajul este deja un produs de calitate superioară și exporturile se referă în special la placaj, costurile de transport sunt mai mici decât cele pentru plăci aglomerate (și chiar mai mici pentru scaune și alte articole de mobilier realizate din placaj). Ținând seama de cele menționate anterior, Comisia consideră că piața relevantă a produselor

fabricate de Javor Pivka ar trebui să fie considerată, dacă nu întregul SEE sau UE-25, cel puțin o bună parte din UE-25.

- (55) Deoarece cota de piață din UE-25 a societății Javor Pivka, după cum se indică la punctul II.4 anterior, a fost de 0,21 % (în 2003) pentru ansamblul gamei sale de produse și cum respectiva cotă ar crește, în principiu, de maximum două ori, chiar dacă piața geografică s-ar reduce la jumătate, Comisia consideră că valoarea cotei de piață ar rămâne încă mult sub 1 %, valoare care, dacă ținem seama și de faptul că piața conține un mare număr de producători mici și mijlocii, poate fi considerată neglijabilă⁽¹¹⁾. În consecință și deoarece prezenta decizie se bazează pe orientările din 1999, nu sunt necesare măsuri compensatorii pentru a se asigura compatibilitatea ajutorului de stat cu piața comună.

3.4. Ajutor limitat la minimum

- (56) În conformitate cu punctul 40 din orientări, ajutorul trebuie să se limiteze la un minimum necesar pentru a permite restructurarea, iar beneficiarii trebuie să contribuie în mod semnificativ la planul de restructurare, din propriile lor resurse, „inclusiv prin vânzarea activelor care nu sunt esențiale pentru supraviețuirea societății sau din finanțări externe obținute în condiții de piață”.
- (57) Contribuția proprie a societății Javor Pivka la restructurare este descrisă la punctul IV.5 anterior. Trebuie spus de la început că, din perspectiva Comisiei, deprecierea activelor nu poate fi acceptată drept contribuție proprie în adevăratul sens al cuvântului⁽¹²⁾, deoarece nu aduce societății resursele necesare și depinde de operațiuni viitoare care rezultă din ajutorul de stat acordat⁽¹³⁾. Prin urmare, fondurile din această sursă nu pot fi luate în considerare în sensul calculării contribuției proprii a societății Javor Pivka.
- (58) Pe de altă parte, activele decapitalizate de Javor Pivka nu par esențiale pentru supraviețuirea acesteia, rezultatele acestei vânzări constituind, prin urmare, o contribuție proprie valabilă. Același lucru este adevărat în ceea ce privește fondurile obținute din credite contractate de la bănci în condiții de piață și libere de orice componentă de ajutor. Împreună, fondurile din aceste surse se ridică la 2 119 650 000 SIT, valoare considerată de Comisie drept contribuția proprie la restructurare a societății Javor Pivka.

⁽¹¹⁾ Pentru a vedea alte exemple în temeiul orientărilor din 1999, a se vedea Decizia Comisiei în cauza C-3/2005, FSO, JO C 100, 26.4.2005, p. 2, punctul 38 *et seq.*

⁽¹²⁾ Decizia Comisiei din 22 februarie 2006 în Cauza N 464/05, AB Kauno, JO C 270, 7.11.2006, punctul 17.

⁽¹³⁾ Acest lucru a fost confirmat, în ceea ce privește fluxul de trezorerie, de deciziile Comisiei din cauzele C-19/2000, TGI, JO L 62, 5.3.2002, p. 30, punctul 106, și C-30/1998, Wildauer Kurbelwelle, JO L 287, 14.11.2000, p. 51, punctul 52, și, în ceea ce privește orientările din 2004, din AB Kauno (a se vedea nota de subsol 12).

⁽⁹⁾ Cauza COMM/M.4165, Sonae Industria/Hornitex, Decizia Comisiei din 28 iunie 2006, punctul 11.

⁽¹⁰⁾ Cauza COMM/M.4165, Sonae Industria/Hornitex, Decizia Comisiei din 28 iunie 2006.

(59) Contribuția proprie corespunde cu 45,5 % din totalul costurilor de restructurare, procent care poate fi considerat semnificativ, în conformitate cu orientările ⁽¹⁴⁾. De asemenea, ajutorul pare să se limiteze la minimumul necesar, deoarece furnizează doar fondurile suplimentare necesare pentru restructurarea tehnologică și pentru restructurarea forței de muncă, fără să furnizeze societății niciun fel de lichidități în plus.

3.5. Alte ajutoare

(60) În conformitate cu principiul „o dată și singura dată” prevăzut la punctele 48-51 din orientări, Comisia nu poate aproba acordarea ajutorului de restructurare unei societăți care a mai primit ajutor de restructurare. Comisia consideră că acest principiu îi impune să țină seama de orice ajutor de restructurare acordat în intervalul de zece ani premergător acordării ajutorului în cauză, indiferent dacă primul ajutor de stat fusese acordat înainte de aderarea statului membru la UE. Ajutoarele de stat de alt tip decât ajutoare de restructurare nu sunt relevante în acest sens.

(61) Slovenia a afirmat că scopul primului ajutor acordat societății a fost promovarea economiei de energie în scopuri de protecție a mediului. La cunoștința Comisiei nu a ajuns niciun fapt care să pună la îndoială această informație. Prin urmare, Comisia acceptă faptul că respectivul ajutor nu a fost acordat în scopuri de restructurare și că nu trebuie luat în considerare la aplicarea principiului „o dată și singura dată”.

4. Observație suplimentară

(62) În cursul procedurii a reieșit că punerea în aplicare a planului de restructurare a fost întârziată și că anumite părți ale restructurării tehnologice nu au fost puse în aplicare în conformitate cu calendarul. Se pare că aceste probleme ale planului de restructurare nu erau evidente în momentul acordării ajutorului și că, prin urmare, ele nu justifică punerea la îndoială a capacității planului de a redobândi viabilitatea societății Javor Pivka. Cu toate acestea, Comisia reamintește că aprobarea ajutorului este condiționată de punerea completă în aplicare a planului de restructurare (punctul 43 din orientări) și că acest lucru trebuie monitorizat (punctul 45 din orientări).

(63) Prin urmare, Comisia se așteaptă ca Slovenia, în temeiul punctului 46 din orientări, să prezinte cel puțin două rapoarte de monitorizare, unul referitor la 2007, de prezentat la sfârșitul lunii ianuarie 2008, și celălalt referitor la 2008, de prezentat la sfârșitul lunii ianuarie 2009, cu informații detaliate privind performanța financiară a societății și investițiile făcute. Comisia subliniază că, în cazul în care societatea nu reușește să facă toate investițiile prevăzute în planul de restructurare,

ar putea fi obligată să ramburseze o parte din ajutorul de stat, chiar dacă a reușit să-și redobândească viabilitatea ⁽¹⁵⁾.

VI. CONCLUZIE

(64) Ținând seama de cele menționate anterior, Comisia consideră că ajutorul în cauză este un ajutor de restructurare care respectă condițiile din orientările aplicabile, respectiv orientările din 1999 de salvare și restructurare. Prin urmare, Comisia consideră că, deși Slovenia a pus în aplicare ajutorul de restructurare acordat societății Javor Pivka în mod ilegal, încalcându-se dispozițiile articolului 88 alineatul (3) din Tratatul CE, ajutorul de stat în cauză este compatibil cu piața comună,

ADOPTĂ PREZENTA DECIZIE:

Articolul 1

Ajutorul de stat pus în aplicare de Slovenia în favoarea societății Javor Pivka este compatibil cu piața comună în sensul articolului 87 alineatul (3) litera (c) din Tratatul CE și al Orientărilor Comunității privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate, adoptate în 1999.

Articolul 2

(1) Planul de restructurare se aplică integral. Trebuie adoptate toate măsurile necesare pentru a se asigura punerea în aplicare a planului.

(2) Punerea în aplicare a planului se monitorizează prin intermediul unor rapoarte anuale comunicate de Slovenia Comisiei. Până la sfârșitul lui ianuarie 2008 trebuie prezentat un raport referitor la activitățile din 2007, iar până la sfârșitul lui ianuarie 2009 trebuie prezentat un raport referitor la activitățile din 2008. Rapoartele conțin informații detaliate privind performanța financiară a societății și investițiile făcute.

Articolul 3

Prezenta decizie se adresează Republicii Slovenia.

Adoptată la Bruxelles, 10 iulie 2007.

Pentru Comisie

Neelie KROES

Membru al Comisiei

⁽¹⁴⁾ A se vedea deciziile Comisiei din cauza C-39/2000, Doppstadt, JO L 108, 30.4.2003, p. 8, punctul 74, și cauza C-33/1998, Babcock Wilcox, JO L 67, 9.3.2002, p. 50.

⁽¹⁵⁾ A se vedea decizia Comisiei din 13 septembrie 2006 din Cauza N 350/06, MSO, JO C 280, 18.11.2006.